

**QORTI ĊIVILI
(SEZZJONI FAMILJA)**

**ONOR.IMHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D., LL.M. (IMLI)**

Illum, 14 ta' Lulju 2021

Rik. Gur. Nru.: 39/2019/3 JPG

Kawza Nru.: 39

TM

VS

MM

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' TM, datat 23 ta' Ottubru 2020, a fol 2 et seqq., li jaqra hekk:

- 1. Illi l-attrici intavolat il-proceduri odjerni u effettivament għalkemm il-partijiet għadhom jabitaw fid-dar konjugali, huma ilhom jgħixu ħajja separatament minn xulxin sa mis-sena 2017;*
- 2. Illi stante li m'hemm l-ebda prospett ta' rikonċiljazzjoni bejn il-partijiet u dan minħabba l-fatt li ż-żwieġ tkisser irrimedjalment, l-esponenti titlob bir-rispett illi dina l-Onorabbli Qorti jogħġobha tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti li teżisti bejn il-partijiet u dan ai termini tal-Artikolu 55 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta;*
- 3. Illi t-talba tal-esponenti bl-ebda mod ma tippregudika lill-konvenut, anzi l-esponenti tikkontendi illi huwa fl-interess taż-żewġ partijiet li jkunu jistgħu jaġixxu f'atti ċivili mingħajr il-kunsens ta' xulxin u kif ukoll li ma jibqgħux responsabbli għad-djun li xi ħadd minnhom jista' talvolta jagħmel; liema ħsieb gie anke kondiviż mill-Qorti tal-Appell fil-każ **Daniela Mizzi vs Duncan Peter Mizzi** deciz fit-28 ta' Marzu 2014 fost ħafna ġurisprudenza oħra fejn intqal is-segwent:*

*“In tema legali jinghad illi l-Artikolu 55 tal-Kap. 16 li fuqha hija bbazata t-talba attrici, jaghti l-fakolta’ lil parti jew ohra li “f’kull zmien: matul is-smiegh tal-kawza ta’ firda titlob il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni tar-residwu taht amministrazzjoni separata li tkun tezisti bejn il-konjugi.....t-talba għall-waqfien m’ghandiex tinghata jekk parti tkun ser issofri “pregudizzju mhux proporzjonat”. **Inoltre, l-oneru tal-prova ta’ dan ir-rekwizit jirrisjedi fuq min qed jallegah, skont il-principju incumbit ei qui dicit non ei qui negat.**”¹ (Emfasi Mizjuda);*

4. *Illi oltre minn hekk, l-esponenti għandha biża’ kbira li l-intimat qiegħed jidħol f’dejn kbir u dan għaliex l-intimat għandu l-vizzju qerriedi tad-droga. Din il-biża’ ġejja mill-fatt li l-intimat ripetutament jitlob u jiffastidja lill-esponenti sabiex tagħtih il-flus, u dan minkejja l-fatt illi jirċievi kemm l-ghajnuna soċjali u anke l-benefiċċju tal-mard li jammontaw għall-circa €600 fix-xahar. Tajjeb ukoll illi jinghad li l-intimat ma jivversa anqas ċenteżmu, la għall-ispejjeż ta’ kuljum tad-dar li fiha għadu jabita u wisq inqas għall-kura t’ibnu, iżda xorta waħda l-flus ma jservuhx.*
5. *Illi l-esponenti ma tistax tissogra li tidħol fi djun ma’ terzi u dan għaliex apparti l-fatt li ma għandhiex tinżamm responsabbli għall-aġir irresponsabbli tal-intimat, l-attrici għandha spejjeż kbar sabiex waħedha tieġu hsieb saħħet binhom SM, li għalkemm magġiorenni, għandu kundizzjoni severa t’awtiżmu.*

Ghaldaqstant, l-esponenti titlob bir-rispett illi dina l-Onorabbli Qorti jogħgobha:

1. *Tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-partijiet u dan ai termini tal-Artikolu 55 tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta’ Malta;*
2. *Tordna li l-istess ordni tiġi nnotifikata lid-Direttur tar-Registru Pubbliku u timponi fuqu terminu, sabiex istess ordni tiġi debitament registrata minn l-istess direttur.*

¹ Rik. Gur. 257/11, **Daniela Mizzi vs Duncan Peter Mizzi** deciza mill-Qorti tal-Appell nhar it-28 ta’ Marzu 2014

Rat li l-atti tar-rikors u d-dokumenti esebiti ġew debitament notifikati skond il-liġi;

Rat illi l-intimat huwa kontumaci fil-proceduri tar-rikors gurantat fl-istess ismijiet bin-numru 39/2019 u lanqas ma attenta li jirrispondi ghar-rikors in ezami. Di piu', naqas milli jidher ghas-seduti skedati (vide verbal 3 ta' Gunju 2021);

Rat l-atti u d-dokumenti kollha esebiti;

Ikkonsidrat:

Illi din hija sentenza wara talba maghmula mill-attrici permezz tar-rikors datat 23 ta' Ottubru 2020, fejn talbet lil dina l-Qorti tordna il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti bejn l-kontendenti u dana ai termini tal-artikolu 55 (1) tal-Kodici Civili, liema talba mhix opposta minn naha tal-intimat.

Dan l-artikolu jipprovdi s-segwenti:

“Il-qorti tista', f'kull żmien matul is-smigh tal-kawża ta' firda, fuq talba ta' wiehed jew l-oħra mill-miżżewġin, tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta' residwu taht amministrazzjoni separata li teżisti bejn il-miżżewġin.”

Skond is-subinciz (2) tal-istess artikolu, l-ordni tal-waqfien tal-komunjoni ghandha tinghata b'sentenza u skont is-subinciz (3) l-ordni tal-waqfien tkun tghodd minn meta s-sentenza tghaddi in gudiakat.

Illi r-raba sub-inciz tal-istess artikolu imbagħad jipprovdi illi:

“Qabel tordna l-waqfien tal-komunjoni kif provdut f'dan l-artikolu, il-qorti ghandha tqis jekk xi parti tkunx sejra tbatl preġudizzju mhux proporzjonat bil-waqfien tal-komunjoni qabel is-sentenza tal-firda.”

Illi kif ingħad fis-sentenza fl-ismijiet: **Daniela Mizzi vs Duncan Peter Mizzi**, deciza mill-Qorti tal-Appell fit-28 ta' Marzu 2015:

“In tema legali jinghad illi l-Artikolu 55 tal-Kap.16 li fuqha hija bbazata t-talba attrici jaghti l-fakolta’ lil parti jew ohra li “f’kull zmien matul is-smiegh tal-kawza ta’ firda titlob il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni tar-residwu taht amministrazzjoni separata li tkun tezisti bejn il-konjugi.....t-talba ghall-waqfien m’ghandhiex tinghata jekk parti tkun ser issofri “pregudizzju mhux proporzjonat.” Inoltre, l-oneru tal-prova ta’ dan ir-rekwizit jirrisjedi fuq min qed jallegah, skond il-principju incumbit ei qui dicit non ei qui negat.”

Il-Qorti tal-Appell ikkonfermat decizjoni moghtija mill-Qorti tal-Familja fejn qieset li l-intimat ma kienx ser isofri pregudizzju sproporzjonat bit-terminazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti fil-mori tal-kawza. Ghall-kuntrarju, gie kkonsidrat mill-Qorti tal-Appell li t-terminazzjoni tal-komunjoni kienet ser iggib beneficcju inkwantu jevita li xi parti jew ohra taghmel xi dejn li, ‘l quddiem, ikun jista’ jigi addebitat lill-komunjoni.

Illi wkoll fil-kawza fl-ismijiet: **Desiree Lowell sive Desiree Lowell Borg vs Michael Lowell** deciza mill-Qorti tal-Appell fit-30 ta’ Ottubru 2015, fejn il-Qorti tal-Appell ikkonfermat li is-sentenza moghtija mill-Qorti Civili (Sezzjoni Familja) ntqal:

“...il-Qorti tosserva li l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti ma jista’ jkun ta’ ebda pregudizzju ghas-sehem tal-attrici mill-assi li talvolta din tiskopri wara li twafqet il-komunjoni, ghax il-waqfien tal-komunjoni jirreferi ghal futur u mhux ghal dawk l-assi li diga’ dahlu u qeghedin fil-komunjoni anke jekk ad insaputa tal-attrici”.

Illi in vista tan-nuqqas ta’ risposta u oggezzjonijiet da parti tal-konvenut, il-Qorti tqis illi m’hemm l-ebda ostakolu sabiex it-talbiet tal-attrici jigu milqugha.

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti taqta’ u tiddeciedi billi tilqa’ t-talba tal-attrici u konsegwentement tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti li tezisti bejn il-partijiet ai termini tal-Artikolu 55 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta’ Malta, u tordna n-notifika ta’ din is-sentenza lid-Direttur tar-Registru Pubbliku a spejjez tal-attrici.

Spejjez riservati ghal gudizzju finali.

Moqrija

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Lorraine Dalli

Deputat Registratur